

ČÁST II.

Výsledky přednostního hlasování pro jednotlivé kandidáty

Přednostní hlasování

Volič mohl právo přednostního hlasování uplatnit tak, že na hlasovacím lístku pro vybranou politickou stranu, politické hnutí nebo koalici (dále jen strana) označil nejvýše čtyři kandidáty, kterým dával přednost. Pokud volič tohoto práva nevyužil, byl jeho hlas pro tuto stranu interpretován tak, že mu nezáleží na tom, který kandidát vybrané strany obdrží mandát.

Získané přednostní hlasy byly vyhodnoceny ve skrutiniu při přidělování mandátů stranám v rámci volebních krajů. Stranám přidělené mandáty získali kandidáti v pořadí uvedeném na hlasovacím lístku, pokud toto pořadí nezměnili voliči svými přednostními hlasy pro jednotlivé kandidáty.

Pořadí kandidátů pro přidělení mandátu v důsledku získání přednostních hlasů se mohlo změnit při splnění podmínky, že kandidát získal tolik přednostních hlasů, že to činilo alespoň 5% z počtu platných hlasů, odevzdaných pro tuto stranu v daném volebním kraji.

Kandidáti, kteří vyhověli této podmínce, se posunuli na první místa pořadí pro přidělení mandátů a ostatní kandidáti se odsunuli o příslušný počet míst dále v nezměněném vzájemném pořadí. Jestliže jí vyhovělo více kandidátů a strana získala více mandátů, kandidáti se pro přidělení mandátu řadili podle absolutního počtu získaných přednostních hlasů a pokud by byl tento počet stejný, mandáty jim byly přidělovány podle jejich pořadí na hlasovacím lístku.

Pokud byla kandidatura zrušena v době po zaregistrování kandidátních listin (kandidát odstoupil nebo byl zmocněncem strany odvolán), údaje o kandidátovi zůstaly na hlasovacím lístku, ale při rozdělování mandátů se k němu nepřihlíželo. Přestože informace o takových případech byly ve volebních místnostech uveřejněny, někteří voliči dávali své přednostní hlasy i těmto "kandidátům" (viz tabulky č. 9). V těchto případech se liší počty kandidátů od údajů v tabulkách č. 1 a) a 1 b) v I. dílu této publikace, kde jsou uvedeny počty platných kandidátů, tj. po odečtení těch, jejichž kandidatura byla zrušena.

Oproti předchozím volbám se výrazně zvýšil vliv přednostního hlasování, jednak tím, že volič měl až 4 přednostní hlasy a také tím, že pro posun kandidáta byla snížena hranice ze 7 % na 5 %. Jedním ze souhrnných závěrů o vlivu přednostního hlasování na výsledky voleb do Poslanecké sněmovny je konstatování, že v důsledku přednostních hlasů voličů byl ve **47 případech** přidělen mandát kandidátu, který by jej jinak, vzhledem ke svému zařazení na určité pořadí na hlasovacím lístku, nezískal. Další skutečností je, že voliči svými přednostními hlasy rozhodli o posunu celkem **370 kandidátů** na přední místa (tj. včetně kandidátů stran, které nakonec nepostoupily do skrutinia).

Seznam tabulek:

Tab. č. 7a - Seznam prvních 50 kandidátů v pořadí podle nejvyššího procenta získaných přednostních hlasů

Tab. č. 7b - Seznam prvních 50 kandidátů v pořadí podle absolutního počtu získaných přednostních hlasů

Tab. č. 8 - Souhrnný přehled o výsledcích přednostního hlasování podle volebních krajů a za ČR celkem

Vysvětlivky k tab. č. 8:

- Údaj "*z nich nevolitelných*" představuje počet kandidátů, kteří se kandidatury vzdali nebo jejichž kandidatura byla zmocněncem strany odvolána v době od zaregistrování kandidátní listiny do uplynutí 48 hodin před zahájením voleb.
- Údaj "*na přední místa se posunulo kandidátů*" představuje počet kandidátů, kteří obdrželi takový počet přednostních hlasů, jenž je posunul pro přidělení stranou získaných mandátů na přední místo. Z důvodu upozornění na projev vůle voličů je tento údaj uváděn i u stran, které do skrutinia nepostoupily nebo v daném volebním kraji nezískaly žádný mandát.
- Údaj "*z nich obdrželo mandát*" představuje počet kandidátů, kteří se v důsledku získaných přednostních hlasů posunuli na takové místo, které jim zajistilo přidělení mandátu, přičemž by tento mandát bez přednostních hlasů nezískali (zůstali by na původním místě hlasovacího lístku, na které již žádný mandát „nezbyl“).

Tab.č. 9 - Výsledky přednostního hlasování pro jednotlivé kandidáty

Vysvětlivky k tab. č. 9:

- Údaj "*nové pořadí*" představuje změnu v pořadí kandidátů pro přidělení mandátu, způsobenou uplatněním pravidla o vlivu výsledků přednostního hlasování na pořadí pro přidělování mandátů. Je-li za číslicí ještě písmeno "p", jde o zvýraznění faktu, že tento kandidát se v důsledku získaných přednostních hlasů posunul vpřed oproti původnímu pořadí na hlasovacím lístku. Z důvodu upozornění na projev vůle voličů je tento údaj uváděn i u stran, které do skrutinia nepostoupily nebo v daném volebním kraji nezískaly žádný mandát.
- Údaj „*přidělení mandátu **“:
 - X ... Strana nepostoupila do skrutinia
 - Y ... Strana postoupila do skrutinia, ale ve volebním kraji nezískala žádný mandát
 - A ... Mandát přidělen
 - N ... Náhradník
 - Z ... Kandidát odstoupil nebo byl odvolán do 48 hodin před zahájením voleb